Change Araçta Sahtecilik Ayrı Suç

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Ceza Genel Kurulu	20.05.2026	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/241	2026/313	TCK 43, TCK 204, TCK 220, CMK 308

ÖZET

Çalıntı araçlara hasarlı araçların motor-şasi numaraları verilip noterde satılması eylemlerinde CGK, örgütün belirsiz sayıda suç işleme iradesinin TCK 43'teki bir suç işleme kararı olmadığını belirterek zincirleme suç talepli itirazı reddetti.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/change-aracta-sahtecilik-zincirleme-degil-cgk-2026-313/

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2025/241 E. , 2026/313 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 2. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Asliye Ceza

SAYISI : 939-270

I. HUKUKÎ SÜREÇ

Resmî belgede sahtecilik suçundan; sanıklar ..., ... ve ...'nun 27, ...'un 20, ...'nin 11, ...'ın 8, ...'ün 4 ve ...'in ise 2 kez ayrı ayrı 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 204/1-3, 53... . maddeleri uyarınca 3 yıl 6 ay hapis cezasıyla cezalandırılmalarına, hak yoksunluklarına ve mahsuplarına ilişkin İstanbul 24. Asliye Ceza Mahkemesince 05.05.2015 tarih ve 939-270 sayı ile verilen hükümlerin, sanıklar müdafileri ile sanıklar ..., ... ve ... tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 2. Ceza Dairesince 17.01.2017 tarih ve 19395-455 sayı ile; sanık ...'un üç eylemi yönünden düzeltilerek onanmasına, sanık ...'un diğer eylemleri ve diğer sanıkların tüm eylemleri yönünden ise onanmasına karar verilmiştir.

II. İTİRAZ SEBEPLERİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 18.04.2024 tarih ve 29478 sayı ile; "...Sanıkların bir suç işleme kararının icrası kapsamında hareket ederek müştekilere ait çalınan araçları bir şekilde ele geçirerek bu araçların motor ve şasi numaralarını, bu araçlara uygun satın alınan hasarlı araçların motor ve şasi numaraları ile değiştirilerek change işlemi yapıldıktan sonra Noter'den üçüncü kişilere satışının yapılarak işledikleri eylemlerinin, hukuki ve filii kesintinin de olmaması karşısında, kül halinde zincirleme biçimde işlenmiş tek bir nitelikli resmi belgede sahtecilik suçunu oluşturmasına karşın, sanıkların herbir eylem nedeniyle ayrı ayrı cezalandırılmalarına ilişkin verilen mahkumiyet hükümlerinin düzeltilerek onanması ve onanmasına karar verilmesinin hukuka aykırılık oluşturduğu..." görüşüyle itiraz yoluna başvurmuştur.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 4. Ceza Dairesince 11.02.2025 tarih ve 5768-2198 sayı ile; itiraz nedenlerinin yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

III. UYUŞMAZLIK KAPSAMI ve KONUSU

İtirazın kapsamına göre inceleme, sanıklar ..., ... ve ... hakkında iddianameye konu edilen 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 33, 34, 35... nolu; sanık ... hakkında iddianameye konu edilen 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 20, 21, 23, 26, 27, 28... nolu; sanık ... hakkında iddianameye konu edilen 3, 15, 16, 17, 23, 24, 25, 26, 27, 28... nolu; sanık ... hakkında iddianameye konu edilen 15, 16, 27, 28, 30, 33, 35... nolu; sanık ... hakkında iddianameye konu edilen 24, 25, 33... nolu; sanık ... hakkında ise iddianameye konu edilen 34... nolu eylemlerden, ayrı ayrı eylem sayısı kadar resmî belgede sahtecilik suçundan kurulan mahkûmiyet hükümleriyle sınırılı olarak yapılmıştır.

Özel Daire ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; sanıklar hakkında incelemeye konu örgüt faaliyeti kapsamında işlendiği kabul edilip gerçek içtima çerçevesinde mahkûmiyet hükümleri kurulan sahtecilik suçları yönünden zincirleme suç hükümlerinin uygulanma koşullarının bulunup bulunmadığının belirlenmesine ilişkindir.

IV. OLAY VE OLGULAR

İncelenen dosya kapsamından;

Oto Hırsızlık Büro Amirliği görevlilerinin yaptıkları çalışmalarda, sanıkların örgütlü olarak İstanbul ilinden çalınan araçları, ağır hasarlı otolar ile change işlemine tabi tuttuktan sonra orijinalleri değerinde satarak haksız gelir elde ettikleri tespitleriyle sanıklar hakkında geniş kapsamlı bir soruşturmanın yürütüldüğü,

Sanıkların işledikleri suçlarla ilgili olarak yapılan çalışmalar sonucunda incelemeye konu eylemlerin;

1 No.lu Eylem:

20.03.2005 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 29.03.2005 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

2 No.lu Eylem:

16.08.2005 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 28.04.2006 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

3 No.lu Eylem:

12.03.2005 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 01.04.2005 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

4 No.lu Eylem:

02.02.2005 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 06... (34...) plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 07.09.2005 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

5 No.lu Eylem:

04.05.2005 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... (53...) plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 16.05.2005 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

7 No.lu Eylem:

26.11.2006 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 30.11.2006 tarihinde noter satış sözleşmesi ile satılması,

8 No.lu Eylem:

18.12.2006 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 28.12.2006 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

9 No.lu Eylem:

17.09.2006 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 19.10.2006 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

10 No.lu Eylem:

20.12.2006 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 25.12.2006 tarihinde noter

satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

11 No.lu Eylem:

10.10.2006 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... (42...) plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 16.10.2006 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

13 No.lu Eylem:

03.07.2006 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 41... (34...) plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 10.07.2006 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

15 No.lu Eylem:

09.06.2007 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobiline, ağır hasar kayıtlı olarak alınıp temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 03.10.2007 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

16 No.lu Eylem:

24.10.2005 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 44... (48... – 34...) plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 04.04.2006 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

17 No.lu Eylem:

11.07.2006 tarihinde çalınan 27... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 01... (34...) plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 06.02.2007 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

20 No.lu Eylem:

02.05.2005 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 17.05.2005 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

21 No.lu Eylem:

26.12.2006 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 30.01.2007 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

23 No.lu Eylem:

29.06.2006 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 13.12.2006 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

24 No.lu Eylem:

16.06.2007 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 21.09.2007 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

25 No.lu Eylem:
20.07.2007 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 07... (16... – 34...) plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 13.08.2007 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

26 No.lu Eylem:

30.03.2006 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 28.11.2006 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

27 No.lu Eylem:

27.09.2006 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 35... (34... – 06...) plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 09.12.2006 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

28 No.lu Eylem:

07.03.2006 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... (61...) plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 11.07.2006 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

30 No.lu Eylem:

20.11.2006 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 12.07.2007 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

33 No.lu Eylem:

13.01.2008 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 06.02.2008 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

34 No.lu Eylem:

13.02.2008 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 25... (34...) plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 12.03.2008 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

35 No.lu Eylem:

18.03.2008 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 28.03.2008 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

41 No.lu Eylem:

19.01.2008 tarihinde çalınan 34... plakalı otomobile, ağır hasar kayıtlı olarak temin edilen aynı marka ve model 34... plakalı aracın motor ve şasi numarası verilerek 18.02.2008 tarihinde noter satış sözleşmesi ile bu otomobilin satılması,

Şeklinde tespit edildiği,

Yapılan yargılama sonucunda;

Sanıklar ..., ... ve ... hakkında yukarıda gösterilen 27 eylemin tamamından; sanık ... hakkında 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 20, 21, 23, 26, 27, 28... no.lu eylemlerden; sanık ... hakkında 3, 15, 16, 17, 23, 24, 25, 26, 27, 28... no.lu eylemlerden; sanık ... hakkında 15, 16, 27, 28, 30, 33, 35... no.lu eylemlerden; sanık ... hakkında 24, 25, 33... nolu eylemlerden; sanık ... hakkında ise 34... no.lu eylemlerden ayrı ayrı eylem sayısı kadar TCK'nın 204/1-3, 53... . maddeleri uyarınca 3 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmalarına,
Ayrıca sanıklar ..., ... ve ... hakkında inceleme dışı suç işlemek amacıyla örgüt kurma ve yönetme suçundan 3 yıl hapis; sanıklar ..., ..., ..., ... ve ... hakkında ise inceleme dışı suç işlemek amacıyla kurulmuş örgüte üye olma suçundan 2 yıl hapis cezasıyla cezalandırılmalarına,

Hükmedildiği, bu hükümlerin temyiz edilmesi üzerine de dosyayı inceleyen Yargıtay 2. Ceza Dairesince bir kısım hükümlerin düzeltilerek, kalan kısmının ise doğrudan onanmasına karar verildiği,

Anlaşılmaktadır.

V. GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat ve Uyuşmazlık Konusuna İlişkin Açıklamalar

Ayrıntıları Yüksek Ceza Genel Kurulu'nun 27.3.19 95... -86 sayılı ve müstekar diğer içtihadlarında da açıklandığı üzere;

TCK'da hâkim olan ilke gerçek içtima olduğundan, bunun sonucu olarak, "kaç fiil varsa o kadar suç, kaç suç varsa o kadar ceza" söz konusu olacaktır. Nitekim bu husus Adalet Komisyonu raporunda da; "Ceza hukukunun temel kurallarından birisi, 'kaç fiil varsa o kadar suç, kaç suç varsa o kadar ceza vardır' şeklinde ifade edilmektedir. Bunun istisnaları, suçların içtimaı bölümünde belirlenmiştir. Bu istisnalar dışında, işlenen her bir suçla ilgili olarak ayrı ayrı cezaya hükmedilecektir. Böylece verilen her bir ceza, bağımsızlığını koruyacaktır." şeklinde ifade edilmiştir. Bu kuralın istisnalarına ise TCK'nın "suçların içtimaı" bölümünde, 42 (bileşik suç), 43 (zincirleme suç) ve 44. (fikri içtima) maddelerinde yer verilmiştir.

Aynı Kanun'un 43. maddesinin birinci fıkrasında; "Bir suç işleme kararının icrası kapsamında, değişik zamanlarda bir kişiye karşı aynı suçun birden fazla işlenmesi durumunda, bir cezaya

hükmedilir. Ancak bu ceza, dörtte birinden dörtte üçüne kadar artırılır. Bir suçun temel şekli ile daha ağır veya daha az cezayı gerektiren nitelikli şekilleri, aynı suç sayılır. Mağduru belli bir kişi olmayan suçlarda da bu fıkra hükmü uygulanır.” biçiminde zincirleme suç,

İkinci fıkrasında; "Aynı suçun birden fazla kişiye karşı tek bir fiille işlenmesi durumunda da, birinci fıkra hükmü uygulanır." denilmek suretiyle aynı neviden fikri içtima düzenlemesine yer verilmiş, üçüncü fıkrasında da zincirleme suç ve aynı neviden fikri içtima hükümlerinin uygulanamayacağı suçlar belirtilmiştir.

Buna göre, TCK'nın 43/1. maddesi uyarınca zincirleme suç hükümlerinin uygulanabilmesi için;

a. Aynı suçun değişik zamanlarda birden fazla işlenmesi,

b. İşlenen suçların mağdurlarının aynı kişi olması,

c. Bu suçların aynı suç işleme kararı altında işlenmesi gerekmektedir.

Uyuşmazlığa konu olayda, (aynı) belgede sahtecilik suçunu oluşturduğu iddia olunan eylemlerin değişik zamanlarda birden fazla kere gerçekleştirildiği hususunda ihtilaf bulunmamaktadır.

Keza, belgede sahtecilik suçları 765 sayılı TCK'nın "Cürümler" başlıklı ikinci kitabının, "Ammenin İtimadı Aleyhinde Cürümler" başlıklı altıncı babının, "Evrakta Sahtekarlık" başlıklı üçüncü faslında düzenlenmişken, 01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı TCK'nın ise "Özel Hükümler" başlıklı ikinci kitabının, "Topluma Karşı Suçlar" başlıklı üçüncü kısmının, "Kamu Güvenine Karşı Suçlar" başlıklı dördüncü bölümünün 2 04... . maddelerinde yer almış olup her iki kanun yönüyle de belgede sahtecilik suçlarının hukuki konusu, kamunun güvenidir. Ceza Genel Kurulunun bu görüşü istikrar kazanmış durumdadır. (08.06.2004 tarihli ve 94-132 sayılı, 06.03.2007 tarihli ve 276-55 sayılı kararları vb)

Mağdur terimi gibi kanunda açıkça tanımlanmamış olan "suçtan zarar görme" kavramı ise gerek Ceza Genel Kurulu, gerekse Özel Dairelerin yerleşmiş kararlarında; "Suçtan doğrudan doğruya zarar görmüş bulunma hâli" olarak anlaşılıp uygulanmış, buna bağlı olarak da dolaylı veya muhtemel zararların, davaya katılma hakkı vermeyeceği kabul edilmiştir. Nitekim bu husus, Ceza Genel Kurulunun 08.11.2016 tarihli ve 830-412, 03.05.2011 tarihli ve 155–80, 04.07.2006 tarihli ve 127–180, 22.10.2002 tarihli ve 234–3 66... .04.2000 tarihli ve 65–69 sayılı kararlarında; "dolaylı veya muhtemel zarar, davaya katılma hakkı vermez." şeklinde açıkça belirtilmiştir.

TCK'nın belgede sahtecilik suçlarının düzenlendiği madde metinlerinde suçun mağdurunun kim olduğuna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemesi, belgede sahtecilik suçlarının hukuki konusunun kamunun güveni olması ve bu suçların kamu güvenine karşı suçlar bölümünde düzenlenmiş bulunması hususları birlikte değerlendirildiğinde, bu suçların mağdurunun toplumu oluşturan bireylerin tamamının, diğer bir ifadeyle kamunun olduğunun, eylemin belirli bir kişinin zararına olarak işlenmesi hâlinde bu kişinin mağdur değil, suçtan zarar gören olacağının kabulü gerekmektedir. Aksi durum, birden fazla kişiye karşı işlenmiş olan sahtecilik suçlarında hükmolunacak sonuç ceza miktarları göz önünde bulundurulduğunda, TCK'nın "Adalet ve kanun önünde eşitlik ilkesi" başlıklı 3. maddesinin gerekçesinde, "Suç işlenmesiyle bozulan toplum

düzeninde adaletin sağlanması için suç işleyen kimseye uygulanacak ceza hukuku yaptırımlarının haklı ve ölçülü olması gerekir. Çünkü ancak haklı ve suçun ağırlığıyla orantılı bir yaptırım ile suç işleyen kişinin bu fiilinden pişmanlık duyması sağlanabilir ve yeniden topluma kazandırılması söz konusu olabilir." şeklinde açıklanmış olan ölçülülük ilkesine aykırılık teşkil edecektir.

Doktrinde, belgede sahtecilik fiilinin belirli bir kişinin zararına olarak işlenmesi hâlinde ilgili kişinin de mağdur sayılacağı yönünde bir kısım görüşler (doktrindeki bir esere atıf) olmakla birlikte, çoğunluk itibarıyla, bu suçların mağdurunun kamu olduğuna ilişkin bir kabul vardır (doktrindeki bir esere atıf).

Nitekim Ceza Genel Kurulunun 22.04.2014 tarihli ve 397-202, 17.06.2021 tarihli ve 911-2 91... .07.2021 tarihli ve 615-334 sayılı kararlarında da belgede sahtecilik suçunun mağdurunun kamu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Şu hale göre, kural olarak farklı kişiler adına düzenlenmiş de olsa belgede sahtecilik suçu yönünden zincirleme suç hükümlerinin uygulanmasına yasal bir engel bulunmamaktadır.

İhtilaf konusu ile doğrudan ilgili bulunan husus ise; "suçların aynı suç işleme kararı altında işlenmesi" şartının gerçekleşip gerçekleşmediğidir.

Aynı suç işleme kararı altında suç işlenmesi her biri ayrı ayrı suç teşkil eden fiilleri birbirine bağlayan ve olaya zincirleme suç özelliğini veren subjektif bir bağdır. Sanığın çıkan fırsatlardan yararlanmak suretiyle suç işlediği ya da suç işleme kararının yenilendiği durumlarda aynı suç işleme kararından söz edilemeyeceğinden, zincirleme suç hükümleri de uygulanmayacaktır.

"Aynı suç işleme kararı" kavramından ne anlaşılacağı öğreti ve yargısal kararlarda değerlendirilmiş, bunun, kanunun aynı hükmünü müteaddit defa ihlal etmek hususunda önceden kurulan bir plan ve genel bir niyet (doktrindeki bir esere atıf) anlamında bulunduğu, ancak çok genel bir birliğin, genel bir saik birliği sonucuna götüreceği, saik birliğinin, kararda birliği meydana getiremeyeceği, suç saiki, niyeti, amacı ile kararının karıştırılmaması gerektiği, yine fırsat çıktığı zaman suç işlemek için verilen genel bir kararın, müteselsil suçun bu sübjektif şartını oluşturmayacağı (doktrindeki bir esere atıf), failin çıkacak her fırsattan yararlanmak hususunda genel ve soyut bir kararının varlığının aynı suç işleme kararının kabulünü gerektirmeyeceği (doktrindeki bir esere atıf), kanunda kullanılan karar tabirinden anlaşılması gerekenin, failin daha baştan itibaren birden fazla suçu kısım kısım işlemeye yönelik tasavvuru olduğu, önceden bir plan yapmış, niyetini oluşturmuş, fakat bunu bir defada gerçekleştireceği yerde, kısımlara bölmeyi ve o suretle gerçekleştirmeyi daha uygun görmüş ve bu plana göre hareket etmiş olduğu için zincirleme suçun kabul edildiği (doktrindeki bir esere atıf), zincirleme suç halinde failin somut fiile ve fiillerin bütününe yönelik olmak üzere iki iradesinden söz edilebileceği, zincirleme suç işlemeye yönelik iradenin yani bir suç işleme kararının her bir suça ilişkin kasıttan önce geldiği (doktrindeki bir esere atıf), zincirleme suçun sübjektif şartının bir suç işleme kararının icrası kapsamında işlenen suçlar arasında manevi bir bağ bulunması olduğu (doktrindeki bir esere atıf) görüşleri ileri sürülmüştür.

Suç kastından daha geniş bir anlamı içeren suç işleme kararı, suç kastından daha önce gelen genel bir karar ve niyeti ifade eder. Önce suç işleme kararı verilir ve bundan sonra bu genel kararın

icrası farklı zamanlardaki suçlarla gerçekleştirilir. Kararın gerçekleştirilmesi için gerekli suçların herbirinde ayrı suç kastları, bir başka deyişle bir suç için gerekli olan maddi ve manevi unsurlar ayrı ayrı yer alır. Böylece suç işleme kararı denilen genel plân, niyet veya karar, zinciri oluşturan ve her biri birbirinden bağımsız olan suçları birbirine bağlayan ortak bir zemin olur.

Suç işleme kararının yenilenip yenilenmediği, birden çok suçun aynı karara dayanıp dayanmadığı aynı zamanda suçlar arasındaki süre ile de ilgilidir. İşlenen suçların arasında kısa zaman aralıklarının olması suç işleme kararında birlik olduğuna; uzun zaman aralıklarının olması ise suç işleme kararında birlik olmadığına karine teşkil edebilir. Yine de çeşitli suçlar arasında az veya çok uzun zaman aralığının var olması, tek başına bu suçların aynı suç işleme kararının etkisi altında işlendiği ya da işlenmediği anlamına gelmeyecektir. Diğer bir anlatımla, sürenin uzunluğu kararın yenilendiğini düşündürebileceği gibi, kısalığı da her zaman kararın yürürlükte olduğunu göstermeyebilecektir. Diğer taraftan hukuki veya fiili kesintiler olduğunda farklı değerlendirmelerin yapılması mümkündür. Ancak bu değerlendirme her olayda ayrı ayrı ve diğer şartlar da dikkate alınarak yapılmalıdır. Bu nedenle suç işleme kararının yenilendiğine ya da suç işleme kararının devam ettiğine ilişkin önceden bir zaman dilimi belirlemek isabetli bir yaklaşım olmayacaktır. Failin iç dünyasını ilgilendiren bu kararın varlığının her olayın özelliğine göre suçun işleniş biçimi, suçun işlenmesindeki özellikler, fiillerin işlendikleri yer ve işlenme zamanı, fiiller arasında geçen süre, korunan değer ve yarar, hareketin yöneldiği maddi konunun niteliği, olayların oluşum ve gelişimi ile dış dünyaya yansıyan diğer tüm özellikler değerlendirilerek belirlenecektir.

Görüldüğü üzere, zincirleme suçun oluşumu için işlenen suçlar arasında ne kadar zaman geçmesi gerektiği konusunda genel ve mutlak bir kural koymak mümkün olmadığından, hangi süre içerisinde işlenirse işlensin, işlenen suç başlangıçtaki tek suç işleme kararına dayanıyor ise zincirleme suç hükümleri uygulanacak, ancak işlenen suç yeni bir suç işleme kararına dayanıyorsa artık zincirleme suç söz konusu olmayacaktır.

Nihayet Ceza Genel Kurulunun konuya ilişkin 02.03.1987 gün ve 341-84 sayılı, 20.03.1995 gün ve 48-68, 08.07.2003 gün ve 189-207, 30.05.2006 gün ve 173-1 45... .11.2011 gün ve 210-218 sayılı kararlarında da, öğretideki görüşlere yer verildikten sonra, "aynı suç işleme kararından" kanunun aynı hükmünü birçok kez ihlal etme hususunda önceden kurulan bir plan, genel bir niyetin anlaşılması gerektiği, bu bağlamda failin suçu işlemeden önce bir plan yapmasının veya bu suça niyet etmesinin, fakat fiili bir defada yapmak yerine kısımlara bölmeyi ve o surette gerçekleştirmeyi daha uygun görmesinin, hareketinin önceki hareketinin devamı olmasının ve tüm hareketleri arasında subjektif bir bağlantı bulunmasının anlaşılması gerektiği kabul edilmiştir (CGK 03.12.2013 t. 2012/1475,2013/577).

Bir suç işleme kararının icrası kapsamında, değişik zamanlarda bir kişiye karşı aynı suçun örgüt faaliyeti kapsamında birden fazla işlenmesi durumunda müteselsil suç kurumunun (TCK madde 43/1) ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir.

Kanunun suç saydığı fiilleri işlemek amacıyla örgüt kurmak, yönetmek (TCK madde 220/1) veya örgüte üye olmak (TCK madde 220/2) 220.maddesinde müstakil bir suç olarak düzenlenmiş,

anılan normun dördüncü fıkrasında da örgütün faaliyeti çerçevesinde suç işlenmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı da cezaya hükmolunacağı emredilmiştir.

Somut bir tehlike suçu olarak düzenlenen suçun oluşması; örgütün yapısı, sahip bulunduğu üye sayısı ile araç ve gereç bakımından amaç suçları işlemeye elverişli olması şartına bağlanmıştır.

Kanun gerekçesinin ilgili bölümlerinde; "Örgütün varlığı için suç işlemek amacı etrafındaki birleşme yeterlidir. Örgüt niteliği itibariyle, devamlılık arz eder. Bu itibarla kişilerin belli bir suçu işlemek için bir araya gelmesi halinde, örgüt değil iştirak ilişkisi mevcuttur. İştirak ilişkisinden bahsedebilmek için suç ortakları nezdinde suçun, konu veya mağdur bakımından somutlaştırılması gerekir. Buna karşılık örgüt yapılanmasında, işlenmesi amaçlanan suçların konu veya mağdur itibariyle somutlaştırılması zorunlu değildir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Örgütün niteliği itibariyle, devamlılık arz edeceğinde (CGK 31.10.20 12... /577-2012/1821 sayı) ve örgüt faaliyeti kapsamında işlenen/işlenecek olan suçlar bakımından konu veya mağdur itibariyle belirlilik/somutlaştırılmışlık aranmayacağında tereddüt bulunmamaktadır.

Şu halde, örgütün "belirsiz sayıda suç işleme iradesi", kuruluş ve varoluş amacı ile zincirleme/müteselsil suç kurumunun temel şartı olarak öngörülen "bir suç işleme kararının" birbirinden tamamen farklı olgular olduğu açıktır. Müteselsil suç kurumu için aranan bir suç işleme kararının, konu veya mağdur itibariyle somutlaştırılmış suçlar arasında kurulan subjektif bir bağ olduğu görülecektir. Bu bağın kurulamadığı durumlarda, belirsiz sayıda suçları işlemek için kurulan örgütün faaliyeti kapsamında icra olunan suçların, gerçek içtima kurallarına göre cezalandırılması gerekir.

B. Somut Olayda Hukuki Nitelendirme

Sanıkların örgütlü olarak İstanbul ilinden çalınan araçları, ağır hasarlı otolar ile change işlemine tabi tuttuktan sonra orijinalleri değerinde satmak suretiyle haksız gelir elde ettikleri hususunda Özel Daire ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında bir uyuşmazlık bulunmayan ve bu kabulde de dosya içeriği itibarıyla bir isabetsizliğin olmadığı anlaşılan dosyada;

İncelemeye konu eylemlerinin uzun bir zaman dilimine yayılmış, örgütün amacı doğrultusunda ve fakat yek diğerinden bağımsız/kopuk suçları oluşturması dikkate alındığında, sanıkların her bir araç için farklı zaman dilimlerinde yenilenen suç işleme kararlarıyla hareket ettikleri sonucuna varıldığından sahtecilik eylemleri bakımından zincirleme suç hükümlerinin uygulanma koşullarının bulunmadığı, sanıklar hakkında gerçek içtima çerçevesinde mahkûmiyet hükümleri kurulmasının isabetli olduğu kabul edilmelidir.

Bu itibarla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının reddine karar verilmelidir.

Çoğunluk görüşüne katılmayan üç Ceza Genel Kurulu Üyesi; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının kabul edilmesi gerektiği düşüncesiyle karşı oy kullanmıştır.

VI. KARAR

Açıklanan nedenlerle;
1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının REDDİNE

2- Dosyanın, mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE,
20.05.2026 tarihinde yapılan müzakerede oy çokluğuyla karar verildi.